

Educació, cosa de tots

ELS PLANS DEL GOVERN CENTRAL PER A LA SECUNDÀRIA

Estructurar un sistema educatiu que tractàs universalment l'educació de l'etapa de l'adolescència era una tasca que mai no s'havia abordat fins que no es va aprovar la LOGSE. Abans, com és sabut, l'escolarització obligatòria acabava als 14 anys, tot just iniciada aquesta etapa de la vida i a partir d'aquí cadascú seguia camins diferents (si és que acabava l'EGB): uns a fer feina, uns altres a formació professional i uns altres a batxiller. Amb la LOGSE, per primera vegada es decideix organitzar un ensenyament que abordi completament aquesta etapa 12-16 amb una educació igual per a tots i que no discrimini a ningú en raó del seu rendiment acadèmic (allò que se'n diu una educació en la comprensivitat).

Aquesta experiència inèdita a Espanya ha topat en no pocs problemes alguns atribuïbles a la pròpia LOGSE (manca de finançament, manca de valentia en la reestructuració dels Instituts, inadequats plans de formació del professorat...) altres propis dels canvis socials, tecnològics, culturals, etc. que viu el món actual.

Carlos Arroyo en un article del diari El País (20-11-00) "12 crítiques al plan del Gobierno", resumeix d'una manera admirable aquests problemes: la manca de rendiment acadèmic, la indisciplina rampant, les anèmiques polítiques d'educació en valors, el buit metodològic davant les noves tecnologies, el divorci entre el corpus acadèmic i les demandes formatives de les famílies i de la societat, el canvi de paradigma cultural cap a l'audiovisual i l'instantani, la desídia de moltes famílies, la devaluació social del paper del professor, el desempar professional dels docents per part de les administracions, la inadequació de la formació inicial i permanent dels professors a les noves funcions, la deficient assimilació dels immigrants i la manca d'estratègies de suport a al·lots amb problemes.

Front a açò, el Govern Central presenta un decret que en diu de reforma de les humanitats que tot plegat es redueix a: 1) Substituir una hora de plàstica i una de música per una de llengua castellana i una de matemàtiques 2) Modificar el currículum d'Història amb una evident càrrega política (nacionalisme espanyol front a nacionalisme perifèric), sobrecàrrega de temari i ranci cronologisme i 3) Doblar el temps dedicat a la filosofia a Batxillerat. Així es cau en el parany de creure que una ampliació horària de determinades àrees en perjudici d'altres és la solució al problema del rendiment escolar, quan sabem que aquest comporta altres variables (qualitat de la matèria, esforç personal, etc.) I tot açò sense consultar el professorat, al marge de les Comunitats Autònomes i sense que s'hagi acabat d'aplicar la LOGSE i molt manco sense avaluar-ne els resultats.

El més trist d'aquest decret és la poca consideració que es dona a l'Educació Visual i Plàstica i a la Música com si aquestes disciplines no contribuïssin de forma preeminent a la formació humanística de les persones. Tots sabem que l'educació artística desperta l'emoció de la persona i és sobre aquesta emoció damunt la qual es fonamenta la possibilitat de transmetre coneixement. Tan endarrerit com anava (i va encara) el nostre país en formació musical, per exemple, a anys lluny d'altres països d'Europa i tant com ha costat introduir-les a sistema educatiu. El MRPM es vol solidaritzar des d'aquí amb les reivindicacions manifestades pel col·lectiu de professors d'aquestes disciplines.

Però el més preocupant no és aquest decret sinó el projecte de llei que amb el nom de "Calidad en la Educación" el Govern Central vol treure d'aquí a sis mesos. En aquest projecte, es pretén tornar a la situació anterior tot marcant tres itineraris als 14 anys: un per als qui se n'hagin d'anar del sistema educatiu, un altre per als de formació professional i un altre per als de batxillerat. Amb açò es pretén acabar amb una de les bases de la LOGSE, amb la unitat de l'etapa de Secundària obligatòria. La marxa enrera és el més fàcil però açò no soluciona ni de prop el conjunt de problemes esmentats més amunt.

Pensem que el Govern Central es precipita anunciant aquest projecte de llei. El conjunt de problemes que pateix l'ensenyament, especialment al tram de la Secundària Obligatòria són d'una major complexitat i no es resolen classificant els alumnes amb bons, mitjans i dolents. Avui s'estan fent esforços importants als nostres instituts per atendre la diversitat dels nostres alumnes, per no marginar ningú, per no segregat; esforços que moltes vegades van més enllà de les pròpies

possibilitats del col·lectiu d'ensenyants.

El Govern hauria de ser valent per abordar i tractar de solucionar els vertaders problemes de l'educació actual. Per açò hauria de ser capaç de dialogar, sense escatimar els mitjans, amb totes les instàncies educatives: ensenyants, estudiants, pares, institucions ... per tal d'arribar a un consens sobre les necessitats educatives i les possibles vies de solució. Creure que una reforma curricular, la concreció de la qual, en darrera instància, la faran les grans editorials, solucionarà els problemes del fracàs escolar és, si més no, ingenu. L'educació és una qüestió massa important que requereix d'una anàlisi exhaustiva i rigurosa de part de tota la societat .

DM-14/12/2000
UH-17/12/2000